

**Интериндивидуалне варијације у одговору на дијетни унос биоактивних састојака биљака и детерминанте које су укључене
COST Акција (FA1403)**

POSITIVE је пројекат умрежавања у области научних и технолошких истраживања одобрен и финансиран од стране COST организације у домену Храна и пољопривреда. Активности у оквиру POSITIVE-а почеле су 11. децембра 2014. године у Бриселу и наставиће се до краја 2018. године. Тренутно ова мрежа укључује 27 земаља спремних да својим радом и сарадњом у оквиру мреже допринесу разумевању фактора повезаних са уоченим варијацијама код људи и њиховим ефектима на одговор на унос биолошки активних једињења биљака. Акцијом председава др Кристин Моран (Dr. Christine Morand) из института INRA у Француској, а копредседава др Франциско Томас-Барберан (Dr. Francisco Tomas-Barberan) из института CEBAS-CSIC у Шпанији. Они ће руководити мрежом у сарадњи и уз помоћ Управног одбора (*Management Committee - MC*) и Главног одбора (*Steering Committee - SC*), у чији састав улазе чланови ове акције.

Кардиоваскуларне болести и болести и поремећаји метаболизма могу се превенирати, одложити или спречити побољшањем навика у исхрани. Повећање уноса намирница биљног порекла, које представљају богат извор великог броја једињења са потенцијалним повољним деловањем на здравље људи („биоактивне компоненте хране“), представља важну стратегију у борби против ових хроничних болести. Чињеница је, ипак, да и поред великог броја обећавајућих резултата добијених у претклиничким истраживањима, њихова потврда у оквиру клиничких студија код људи представља изазов за истраживаче, углавном услед изражене хетерогености у одговору појединаца на унос биоактивних једињења присутних у храни. Формирањем европске мултидисциплинарне мреже, COST акција POSITIVE има за циљ да допринесе развоју знања у овој области кроз активности усмерене на: 1) интериндивидуалне варијације у апсорпцији и метаболизму ових биоактивних једињења (Радна група 1 – *WG1*); 2) интериндивидуалне варијације у одговору на њихов унос (биолошком деловању) код људи (Радна група 2 - *WG2*); 3) транслацију резултата, добијених кроз активности у оквиру радних група 1 и 2, у закључке применљиве и од значаја за научну заједницу, индустрију хране, ауторитете и регулаторне институције у области јавног здравља, медицинске раднике и сараднике, као и за становништво генерално, као конзументе (Радна група 3 – *WG3*). Део активности и сарадње односиће се и на дисеминацију резултата, закључака и информација добијених од радних група 1,2 и 3, којом ће координисати Фокус група (*Focus group, FG*), као и на обуку младих научника у области, кроз финансирање краткорочних научних боравака у партнерским институцијама (*Short-term Scientific Missions, STSMs*). Наведене активности омогућиће боље разумевање повољних ефеката биоактивних састојака намирница биљног порекла и њихове примене у превенцији кардиоваскуларних болести и болести и поремећаја метаболизма, и омогућиће европским научницима водећу позицију у овој области. Стечена нова знања и закључци предочиће се ауторитетима и регулаторним телима одговорним за специфичне дијетарне препоруке усмерене ка појединим популационим групама, као и европским произвођачима хране, с циљем развоја нових производа намењених персонализованој исхрани.

Детаљи у вези COST Акције POSITIVE могу се пронаћи на вебсајту <http://www6.inra.fr/cost-positive>. Информације везане за COST организацију доступни су на веб адреси: <http://www.cost.eu/>, а у вези COST домена „Храна и пољопривреда“ на адреси: http://www.cost.eu/COST_Actions/fa.